

СОЦИАЛНИ НЕРАВЕНСТВА И СОЛИДАРНОСТ В СЪВРЕМЕННОТО БЪЛГАРСКО ОБЩЕСТВО

УВОД

Нравственото неравенство се състои в това, че различните хора разполагат с различни привилегии. Някои се радват на много привилегии, за други нещата изглеждат много по-мрачни. Съществуването на неравенства между отделните личности се среща при всички познати общества, включително и в съвременното българско общество.

В сферата на социологията солидарността е чувство за единство. То се основава на общи интереси, предпочитания или цели сред хората. Терминът изразява социалните отношения, свързващи хората един към друг.

В съвременното българско общество се среща както силно изразено социално и нравствено неравенство, така и солидарност.

Съществуват както много богати, така и много бедни. Има хора с много власт, както и голям брой такива, които нямат никаква власт. Различията между хората са големи, което прави и животът им коренно различен. Тези, които са приблизително равни по социален статус обикновено най-често проявяват солидарност един към друг.

1.Теза.

Много от различията, отличаващи хората едни от други, могат да бъдат приети като естествени. Такива са, ако са следствие само на навика и на разнообразните начини на живот, усвоявани от хората в обществото. Социална солидарност трябва да бъде възпитаване във всеки човек, още от най-ранна възраст. Само чрез насочване на вниманието той ще може да разбере колко важно е да не си егоист. Човекът живее в социум, така че трябва да бъде приучен да се съобразява с това.

Русо е един от авторите, които разглеждат темата за неравенството и равенството между хората. Възгледите му се формират въз основа на различни политически и философски учения. Прави сравнение между възгледите по

темата на Хобс, Пуфендорф и Камбърленд, които имат коренно различни схващания. Например по мнението на Хобс хората са безстрашни същества, но другите двама от философите не са на същото мнение. Напротив, подкрепят точно обратното - че човекът е боязливо същество, и то така, както никое друго.

Колективният живот не значи липса на мнение. Емил Дюркем е автор на труд, разглеждащ именно социалната солидарност. Той я посочва като нещо, залегнало в основите на правото. Тя всъщност е от изключително значение за тази част от правото, която наричаме морална. Подкрепата и разбирателството, които са в основата и на социалната солидарност, и на моралното право, са от изключителна важност за порядъка в живота.

Добре е от ранна възраст човек да бъде така възпитан, че да приема хората като равни. Той е един от всички личности с еднакви права и задължения. Не е важно социалното неравенство. То е по-скоро предразсъдък. При наличие на добре развито чувство за социална солидарност разликите няма да са от значение за уважението между индивидите. А това е основополагащо както за спокоен личен живот, така и за живота в социума като цяло.

Всичките видове деления отслабват силата на социума, в конкретния случай – на българския народ като цялост. Разделянето на столичани и провинциалисти, на бедни и богати, както и деленията въз основа на етнос, пол, религии и каквито и да било други, представлява олицетворението на социалното неравенство. Силата и единността на една държава и народът ѝ е главната предпоставка за нейния просперитет.

Нацията трябва да бъде основният фактор на територията на една страна. Без значение от принадлежността към други, по-малки групи, хората са преди всичко българи. Правилата на страната не са приоритет, те са задължение и закон. За изграждането на такава нация задължително трябва да се възпита социална солидарност в подрастващите. Ако те формират личността си с тези идеи, социалното неравенство ще е незабележимо.

Солидарността всъщност е взаимната подкрепа и разбирателство в обществото – както това между отделните индивиди, така и между представителите на по-обхватните общностни групи. Това изразява близостта в социалните отношения между индивидите. Терминът “солидарност” се

употребява основно в науката социология. Ползва се и в политиката, а понякога и във философията.

Неравенствата може да се изразяват в най-различни неща, но обобщено са поделени на няколко групи.

Икономическото неравенство е едно от основните. То може да има различни проявления. Най-общо казано, може да бъде сведено до сходства и различия в наличното имущество и доходи. Равенство в притежанието на някой тип артикули не изключва неравенства в качеството на отделните артикули. Равенството на общия размер на месечните доходи на човек всъщност може да е сериозно неравенство. Потребностите са различни и сума, напълно достатъчна за някой, може да е крайно недостатъчна за друг.

Икономическото неравенство се среща често сред българското общество. Материалното състояние на отделните индивиди може да бъде много различно. В българското общество има представители както на хора с много високо икономическо положение, така и на такива с изключително ниски доходи и много малко имуществени притежания.

Самото икономическо неравенство може да бъде прието като нещо естествено. Във всички познати общества съществуват социални неравенства. Материалното състояние на отделните индивиди е различно в зависимост от образование, умения и компетенции, заемана длъжност и още редица фактори. Те не са еднакви за всички хора, така че и последиците също не са еднакви.

Проблемът се състои в това, че не винаги се проявява солидарност. При схващанията на Рорти солидарността е основана на "случайността от речници". На базата на това, че индивидите боряват с различен, но случаен в развитието и възприемането му език, индивидуалността и начините за описване на света са различни. Либералното разбиране за тази ситуация е основание за солидарността.

Друг вид неравенство е политическото. Икономическо неравенство е в състояние да доведе до политическо неравенство. То представлява неравенството в способността за упражняване на власт, налагане на лични интереси, понякога води и до икономически предимства.